

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 » — »
Negyedévre . 5 » — »
Egy nóra . . 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A közigazgatás egyszerűsítése.

Pécs, 1901. április 2.

Népszerű jelszót dobott a közélet porondjára Széll Kálmán, mikor felvette programjába a közigazgatás egyszerűsítését. Mert közigazgatásunknak az utóbbi időben már annyi sallangja volt, a sok jelentés, kimutatás, statisztika annyira igénybe vette a tisztviselők erejét, hogy minden létszámszaporítás mellett sem voltak képesek megfelelően intézni az érdemi dolgokat.

Hogy a bürokratizmusnak ezt a veszedelmes fölbujását mi okozta, a fölől tisztában lehetett mindenki, aki a dolgok mélyére látott. Mig törvényhatóságainknak valódi önkormányzatuk volt, sokkal kisebb apparátussal képesek voltak ellátni nemcsak a közigazgatási teendőket, de még az igazságszolgáltatást is. Tisza Kálmán azonban, a nagy autonomista, a maga képére és hasonlatosságára formálta a törvényhatósági önkormányzatot. Névleg, a látszat kedvéért meghagyta a törvényhatóságok autonóm jogkörét saját helyi ügyeikre és a közigazgatásra vonatkozólag; a valóságban azonban a központi kormányzatnak olyan önkényes gyámkodása alá helyezte őket, hogy tényleg a kormány vidéki exozituráivá süllyedtek alá.

Teljhatalmu kormányi intézkedés a törvényhatóságok minden ügyében, ez lett

az új szervezés alapelve, de kormányi felelősség nélkül, mert azért lett meghagyva a színleges önkormányzat a törvényhatóságoknál, hogy a közigazgatás minden hibájáért ezeket lehessen okolni. És éltek is ez alkalommal elég bőségesen, pedig a törvényhatóságoknak ugy személyi ügyei a főispáni hatáskör rendkívüli kiterjesztése folytán és a kormánynak fönntartott legfőbb fegyelmi hatósága révén, mint tárgyi dolgai a kormány jóváhagyási és legfőbb fölülvizsgálati hatóságánál fogva — tisztán a kormány kezébe voltak összpontosítva: végső fokon intézhetőek mindenben szabadon, tetszése szerint s a hibákért mégis mindig a törvényhatóságokat ütötték.

Ez a rendszer szülte meg a legridegebb bürokratizmust, mert ez adott jogot a kormánynak az élet minden egyes viszonyát a rendeletek egész tömegével szabályozni s a közigazgatás minden fázisában beleavatkozással akadályozni az ügymenetet. Nálunk is ugy volt, mint mindenütt a világon: a kormányzat centralizációja volt a szülőanyja a bürokratizmusnak. És most mégis azt olvassuk, hogy ezen a bajon a kormány részleges államossítással akar segíteni, minha a nagy Hahnemanntól, a homoeopathia nagymesterétől vette volna a receptet.

Nem enged szabadabb mozgást az önkormányzati közegeknek; ezután is foly-

ton a nyakukon ül és dirigálja minden tettüket, a mi természetesen minden ügynek felterjesztését s a miniszeri intézkedés vagy jóváhagyás bevarását teszi szükségessé; hanem könnyit terheiken mégis annyit, hogy elveszi tőlük a pénzkezelést és az államkasszába temet minden alapot, minden pénztárt, ami fölött eddig a törvényhatóságok rendelkeztek.

És itt bujik ki az a lóláb, a melyet a közigazgatási egyszerűsítés tetszetős köpenyegé alá rejteni kívántak. Pénzre van szüksége az államnak s azért a közigazgatás tehermentesítése címén magához veszi a városok és vármegyék mindenemű alapítványi és árvapénzeit, mert hát ez a törvényhatóságok tehermentesítése mellett még nagyobb biztosságot is eredményez, mint a törvényhatósági kezelés; pedig hát ha nem csalódnunk, példák vannak rá, hogy az állami hivatalokban sem ismeretlen fogalom a hivatalos pénzek elszikkasztása.

Hogy ezzel megint újabb csapást mérnek a vidék hitelviszonyaira, ugyan ki törődne azzal. A törvényhatóságok alapítványi és árvapénzei igen jelentékeny részben képezték vidékünk hitelforrását. Éppen a vidéki kisbirtokosok ezen a révén jutottak olcsó és előnyös kölcsönökhöz; az ilykép el nem helyezhető összegekkel pedig a vidéki pénzügyintézetek betéteit növelték. Mindez a közigazgatásnak tervbe

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Kijátszott vetélytárs.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —
Irtta: Nagy József.

Kávay alig hogy hazaért, lehányta magáról a zubonyát. Ugy érezte, hogy rettenetes melege van. Ennyire felzavarta vérét, nyugalmát az az eljegyzési hír.

De hát miért is szereti ő azt a leányt oly nagyon, s Ilonka mért vallotta meg hallgatógon, hogy érez szerelmet irányában?

Hát ennyi ideig bolondította az a leány! És ő kötélnek állt: remélt . . .

Hitte, hogy övé lesz és csalódott.

— Ennyi ideig elefántja voltam mindkétőnek — kiáltott fel kétségbeesetten.

Nevetségesnek találta magát. Lelkiismeretbevigó szemrehányásokat tett magának az eddig folytatott életmódért, melybe a jóbarát vezette bele s ő követte meggondolás nélkül. Nem tudta felfogni a helyzetet. Semjén Laci kijátszotta őt, rámutatott hibáira, melybe belévezette, s a szülők, a kik némelykor csak az orrukig látnak, hamar észrevették hibáit, melyek mögött szépen meglapult a szerelmes jóbarát.

De Ilonka csak nem feledte annyira el, nem hagyta tán elkapadni magát egy nálánál léhbáb ember nemesebb nevével . . . Nem, csak belekényszerítik a házasságba. Mások

akarataból felesége lesz annak a duhaj huszárnak. — Vajjon parancsszóra hozzáköti-e Ilonka a sorsát Semjénhez, a ki minden nagyítás nélkül hazard, iszákos ember? Krákéler mindazokkal szemben, a kikkel találkozik; leissza magát a korcsma asztalánál, rettegése a cigánynak meg a lovainak; ha dalol, akkor üvölt; ha hajt, akkor hajszol s a kávéházban csókolja a kasszirót. — És ebbe az emberbe szerelmes Ilonka? És ő csak második személy lett volna? Nem, az nem lehet. De mégis . . . hiszen az eljegyzését ülik ma és azzal az emberrel, a kinek ő váltókat zsíralt; a kit ő »pillanatnyi zavarából« számtalanszor kisegített; a kit ő annyiszor hazahurcolt a korcsmából; a ki saját magát sem képes megbecsülni — azé lesz . . .

Valami dübhel párosult fájdalom szorította el a szívet. És mikor arra gondolt, hogy egyszer csak becsukódik a vasuti kocsijátja s kicsi kupétában bezárkóznak ketten és vitetik magukat messze, nászutra: Ilonka és Semjén . . .

Nem! Annak nem szabad megtörténni. Felugrott, hogy valamit cselekedjék, a mivel megakadályozhassa ezt a házasságot.

E pillanatban kopogtak ajtaján, melyen egy hordár lépett be egy levéllel.

Gyorsan elkapta tőle s egy pénzdarabot nyomott a kezébe, elbocsájtotta.

Egy kis ideig kezében tartotta a hosszukás, illatos, égszínkék levélkét. Ilonka vékony vonásai a küzeten.

Feltépte és olvasta:

•Kedves Kávay ur!

Ha eljegyzésemhez nem gratulált is, nem haragszom önre. Tudom miért nem tette. — Nyugodjék meg, az eljegyzés szülőim akarata, de a mely még nem esküvő. Ha találna utat mentésemre, ugy öné leszek.

Ilonka

Kávay égő szemeket vetett az utolsó betűkre. A leány bizar terve kezdett kidomborodni előtte.

— Persze, persze . . . ha ellenszegül, még kitagádnák mindemből. — A fickót kell bemutatnom teljes valóságában.

A kávéház csaknem üres már. Az egyik sarokban két hölgy társaságában egy csupasz száju ficsur, sápadt arccal, szótlanul bámul pezsgős poharába; ugy néz ki, mintha nyitott szemmel aludnék.

A két hölgy folyton iszik és akkorákat kacagnak, hogy hangzik bele az üres terem. Virrad.

A hajnali fény végigfut a szürke égbolton, beszökik a ködös ablakokon át a mulatóba, elhomályosítva a gáz világát.

A sarokban ülő ficsur odakoppantotta orrát a márványlaphoz, hölgyei rekedten bele-nevetnek a csöndbe és az egyik rákiált:

— Hé, Dani! Rézveg vagy?

Az álmós ficsur összerezzen, aztán nagy hangon védi ártatlanságát.

A pincérek álmosan ténferegnek a biliárd asztal körül, az egyik közülök lecsavarja

vett egyszerűsítésével egyszerűen meg fog szünni. Az alapítványi és gyámpénztári kölcsönöket az adósoktól bevonják, a vidéki pénztáraknál elhelyezett tőkéket felmondják és beszolgáltatják mind a feneketlen államkaszába, a melynek kezeléséért felel az állam, az esetleges hiányokat természetesen behajtva édes mindnyájunktól, mert mikor fizetésről van szó, akkor mi vagyunk az állam.

A vidék pénzügyi intézetei ilyképp olcsó és nagymennyiségű biztos és előnyös betétektől megfosztva, meg fogják szorítani a hitelnyújtást; de mivel a pénzkereslet az eddiginél sokkal nagyobb lesz, mert a magánosok ezután tisztán rájuk lesznek utalva hitelgnyekkel, föl fogják emelni nyújtott kölcsöneik után a kamatlábat, nemcsak azért, mert elvesztvén törvényhatósági betételeiket, forgalmuk csökken, kisebb forgalom mellett pedig csak annak intenzívebb hasznosítása hozhatja meg az eddigi jövedelmet, hanem azért is, mert az elvesztett hivatalos betétek helyébe újabb magánbetétek szerzésére lesznek utalva, ilyeneket pedig csak magasabb kamatoztatás mellett édesgethetnek magukhoz.

Igy segít az állam a közigazgatás baján, no meg egy kissé magán is, mert nem éppen utolsó üzlet egyszerre százmilliónyi 4% os pénzhez jutni. A bíróságoknak ugyan több dolguk fog akadni a szaporodó árverésekkel, de a közigazgatás roppant tehertől fog szabadulni, nemcsak az elmaradó pénzkészítés révén, de a kivándorlásoknak még tömegesebben várható szaporodása folytán is, mert minél ritkább a népesség, annál kevesebb dolgot ad annak dirigálása.

Egyszerűsítsünk hát és a mi fő: államosítsunk, mert csak akkor lesz boldog a magyar.

a felesleg gázt, aztán megy a konyhába szidni a késői vendégeket.

Kivülről egy kompániának össze nem férő áriája hallatszik.

Semjén és Kávay együtt ülnek a jobb-oldali szepareban.

Hosszu hallgatás után Semjén odahajlik barátjához.

— Te Kaky, mit gondolsz, szeret engem az a Ricsey lány?

Kávay hátradől székeben, nagyot szí cigarettjéből, majd eldobja, aztán felel:

— Nem.

Semjén kissé felerőszakolja a fejét, aztán utána mormogja:

— Nem.

A pincérek összeálltak a sarokban, valamelyik nagyokat hazudik közülök, a többiek kacagnak rajt. A távolabbi két ur közül az egyik odaszól a kacagóknak, hogy csend legyen, mert baj lesz.

Semjén ismét felriad bámulásából.

— Te Kaky! Mégis szeret engem az a Ricsey lány!

Kávay nem felel neki, csörömpöl az üvegeken, aztán sört rendel.

Semjén felnyitja szeméit s arcán az iszonyat kifejezésével mondja barátjának: »Még iszunk!«

A következő pillanatban azonban visszahanyatlik székében.

Az a sárga, élettelen arc, a sok tivornyák lemoshatlan fakó bélyegével kimerülten lógott le.

Hírek.

Pécs, 1901. április 2.

Nagyhét.

Alig hangzottak el az eget rázó hozsanna üdvívalgásai, melyek a tizenkét egyszerű halász titkon táplált, gyermekies reményét élesztették, bekövetkeztek a megpróbáltatások nehéz napjai, a melyek az apostolok vérmes reményeit keserű csalódásokká változtatták át.

Mint általánosan ismeretes, az apostolok azt hitték, hogy Jézus egy nagyszerű földi uralmat fog megalapítani, a melyben ők lesznek a fejedelmek. Az apostolok e felfogását igazolja a szentírás némely helye is. Képzelték tehát, mily biztosra vették a magas állásokat — mert hisz ők is gyarló emberek voltak — a hatalmat akkor, midőn isteni Mesterüket az egész zsidó nép, szinte, — hogy úgy mondjuk — fanatikus tüntetéssel fogadta. Őly óvációkban részesítette a nép Jézust, minők a világ fejedelmeit illetik meg . . .

A hozsanna visszhangjai csakhamar elhaltak . . .

A nép vénei és az irástudók önhatalmukat látták veszélyeztetve s ezért elhatározták, hogy Jézust elteszik láb alól. A nép, a tömeg meg ingatag. Ma istenit s holnap a porba dönt. Az irástudók és a vének befolyása a népre oly nagy volt, hogy ugyanaz a tömeg, mely egy-két nappal, egy-két órával előbb hozsannát kiáltott Jézusnak, csakhamar lázas dühvel ordította: »Feszítsd meg!«

A tanítványok és az apostolok megijedtek . . . a szép álomkép szerte foszlott s gyáván megfutamodtak Jézus maga maradt ezernyi böszült ellenségével szemben. Ugy állt a zajongó tömegben isteni Fenségével hajlíthatlanul, mint a kőszirt, melyet a tenger viharai nem tudnak megtörni. Az a magasztos nyugalom, melyet az Üdvözítő piszkos ellenségeinek vádjával és kínzáival szemben tanúsított, a pogány helytartót is meggyőzte ártatlansága felől, de épen ez a nyugalom böszítette fel még jobban ellenségeit s most már egyenesen halálát kívánja az a felbujtott, felbérelt tömeg, a mely annyi jó cselekedetét élvezte Krisztusnak,

És Jézus meghalt az emberiség iránt való nagy szeretetéből, hogy az emberiséget megváltsa.

Kávay nézte vetélytársát, annyira nézte, hogy összerendezte annak kiélt vonásain s akaratlanul is belenézett a tükörbe: vajjon az övé is olyan-e?

Nem, az övé még szép volt.

— Te pajtás, ugy-e csunya az a Ricsey lány?

Kávay hallgatott.

A pincér jött és megtöltötte a poharakat. Kávay kiöntötte a sörét, Semjén fenéig üritette a magáét, szólt:

— Te pajtás, mégis szeretnek engem azok a Ricseyék, mert kifizetik az adósságaimat a lányuk hozományával.

Cigarette kiesett a kezéből; kihálászta az asztal alatti pocsoljából, aztán eldobta a kávéház másik sarkába.

— A mi marad a hozományból, azt elverjük Kaky! Istenemre el! Cigányra, lóra, meg asszonyra. Nekem nem elég, ha megélhetek, nem elég a kenyér! Élvezetek, kéj, mámor, ez az! Dáridó mindennap! Szerelem ezerfajta!

Kávay elnevette magát, aztán szólította a pincért:

— Fizetni! megyünk.

Semjén meghökkenve nézett barátjára.

— Te Kaky, nekem nincs ám egy garasom se.

— Sajnálak, de én nem adhatok. Oszintén szólva félek, hogy nem adod meg.

— Azt hiszed? Jól van te kujón, adok zálogot holnapig a pénzedre. Ne, fogd a gyűrűmet, adj rá holnapig egy tizest.

Ime az Istenember főnséges tragédiája. Ezt a legistenibb tragédiát ünnepli a katolikus egyház a nagyhéten.

A nagyhét úgynevezett festum chori, vagyis olyan ünnepe az egyháznak, melyet a templomokban ül meg csak az egyes szertartásokban. Szertartások oly lélekemelőek, oly meghatóak. Az istentiszteletek szövege, az énekek s a cselekmények mind a mély gyászt fejezik ki, melyet az egyház isteni alapítója kinszenvedése és halála emlékére ölt. Ez az az időpont, mikor az egyház a legserényebben szorgalmazza hivei magabaszállását, bünbánatát, hogy így a megváltás mintegy megújuljon az egyedekben. S a katolikusok megértik a hívó szót. A templomokat ezrek és ezrek keresik fel e napokban s a gyóntatószékeket ostromolja a hívő sereg, hogy megigazolást szerezzen lelkének . . .

Áprilisi dalok.

I.

Bocsásson meg oh nyájas Ápril
Hogy alighogy megjött Kegyed
Im nyakrafőre irok Unról
Bohó, ábrándos verseket.

De látva zord, hideg időket
Oh aggodalmam szörnyű nagy
Hogy holnap Decembert köszöntjük.
S ön, nyájas Ápril ur befagy.

És Önnel együtt ah befagy sok
Tavaszi ábrándos dalom . . .
Sajnálom Önt oh kedves Ápril,
De sorsán nem sajnálkozom.

II.

Szeretett néha szőke asszony
Szeretett néha barna lány,
De csalfa volt a szőke asszony,
És hűtlen a barna lány.

Az asszony sziv ah változandó,
Mint szeszélyes április.
Csak egyben hű és változatlan,
Hogy Éva óta mind hamis.

III.

A kávéháznak ablakából
Nézem az elborult eget

Kávay mohón kapott a nyujtott tárgy után, tudta, hogy százszorta nagyobb lesz annak az értéke az ő birtokában. Kivette tárcáját és kivágott egy tizest. Semjén hirtelen utána kapott; a pénz láttára megnyitlak a szeméi, melyekből valami állati hév sugárzott ki.

Fizettek.

Két perc mulva a vetélytársak utban voltak hazafelé.

*

Másnap mikor Kávay bekopogtatott Ilonkához, nagyon meglepődött az öreg Ricsey. Azt hitte, hogy valami kimaradt drámai felvonás fog következni. — Csalódott.

Kávay egyenest a dologra tért, hosszan részletezte szívének ügyeit s végül elmondta, hogy Semjén Laci a vőlegény, elzalogolta a jeggyűrűjét, amit ő kiváltott, elhozta és megkérdezi, hogy megtarthatja-e magának?

Az öreg Ricsey feltette mind a két pápaszemét és végignézett Kávayn.

— És hol a vőlegény?

Kávay elmosolyodott, aztán felelte: Bizony az berugott tegnap!

Az öreg megcsóválta a fejét, furcsának találta azt a vőlegényt, aki harmadnapra zálogba csapja a jeggyűrűjét.

Egy ideig tépelődött magával, de aztán megszólalt:

— Kedves öcsém, ha jobban megbecsülsz, meg ha Ilon is úgy akarja, hát legyen a tied.

— — És Ilon is úgy akarta.

S ugy érzem lelkekre tolnak
A nehéz szürke fellegek.

Csak néha tör egy fénysugár át
A sötét felhő rojtokon . . .
Ha egy-egy édes szöke asszony.
Bemosolyog az ablakon,

Jim.

A csók az iskolában.

A nőemancipáció nagyon lassan fejlődik. Csak itt-ott mutatkoznak élettéljes hajtásai, a melyek annyira ritkák, hogy megbámulják azt a nőt, a kiről valamelyik ismerősünk azt állítja, hogy doktor, ügyvéd, tanár, még inkább, ha még csak egyetemi hallgató.

S hogy a nőemancipációra szükségünk van, bizonyos tekintetben, alább néhány példával megokadatuljuk. Különösen ott, a hol leánygyermekok oktatása férfiakra van bízva.

A tanító ur, vagy tanár ur fiatal, tapasztalatlan és vakmerő. Bekertül a 14—15 éves leánykák közé s megszedíti őt az ártatlan szűzek nagy csapata. Ember ő is, vérből és husból való. Hogy tudjon ellent állni a kiértésnek.

Ideig óráig fegyelmezi magát. Erőt vesz az érzelmei és ellent áll a gonosz. De a vér, a vér — nagyon rossz! A gyermekleánykákval való folytonos érintkezés félig örültte teszi az ifju embert, a ki végre is nem szent, nem is asketa és rövid idő múlva erőt vesz rajta a gonosz. Különbséget tesz tanítványai között. Osztályozza őket szépre és csúnyára. Olyanra, a kire hatással van a mélabús, vágytól sóvárgó tekintet, a ki a maga ártatlanságában is már eléggé kacér arra, hogy a jobb osztályzatot szerelmes pillantással biztosítsa magának s olyanra, a ki teljes tudatlanságában csak tanul és nem eléggé alkalmazkodó médium.

A fiatalembernek ezer alkalma van hódításai eredményét kipróbálni. Apró tréfákkal, elburkolt történetekkel mulattatja a leányse reget. Egy-egy véletlen érintkezés közben megfogja, megcsipi, esetleg megöleli a szemre valóbbakat, a kik engedékenyebbek, elértik az ifju ur mókáit, nem fakadnak sirva s egy kis ölelést föl sem vesznek a jó klasszifikáció fejében.

A tanító ur, vagy tanár ur pedig folytatja a hipnotizálást. Kérdéseiben folyton a szerelem témája körül utazik.

— Ragozza ezt: én csókolom önt; vagy ragozza azt: szeretlek téged . . .

S a gyermek megtanulja a ragozást elméletben és gyakorlatban.

Sok panaszt hallunk a ragoztató fiatal pedagógusok ellen s bizony önkéntelenül arra kell jutnunk, hogy leányok oktatását nem szabad férfi kézre bízunk. Nem szabad különösen fiatal, ki nem forrott erőkre, a kiknél az akaratot nem az ész, nem a józan megfontolás, hanem a vér, az érzelmek fekezhetetlen árja irányítja. Többször előfordult már ez a téma. S hogy most újra felelevenítettük, arra okul szolgál az a körülmény, hogy Budapest leányiskolaiban egy idő óta tulsok a fiatal férfi tanító. Tisztelet nekik. Ámde a késsel nem szabad játszani.

És vigyázzunk, hogy a vidéken is ne legyen úgy, mint a fővárosban . . .

Naptrend 1901. április 3-án.

Naptár: szerda, ápril 3. — Róm. kath.: Richárd. — Prot.: Richárd. — Görög-kel. (márc. 21.) Jakab. — Zsidó: Nisan 14. — Nap kél 5 óra 19 perckor; nyugszik 6 óra 15 perckor. — Hold kél 6 óra 15 perckor; nyugszik 4 óra 41 perckor reggel.

Időjelzés. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: enyhe, hőemelkedés várható.

Árvahási igazgatóválasztmány ülése a megyeházán d. e. 9 órakor.

Nyugdíjválasztmány ülése ugyanott d. e. fél-tíz órakor.

Állandó választmány ülése ugyanott d. e. 10 órakor.

Számonkérésük ugyanott d. u. 3 órakor.
Regálébizottság ülése a városházán d. u. 3 órakor.

— (Változások főispánikarban.)

A király *Horváth* Bélát, Hontvármegye, valamint Selmec és Bélabánya szab. kir. városok főispánját, ez állásától való felmentése mellett Esztergomvármegye főispánjává kinevezte. *Lits* Gyula országgyűlési képviselőt kinevezte a király Hontvármegye, Selmec s Bélabánya szab. kir. városok főispánjává. *Pálffy* Elemért Versec város főispánját ez állásától, *Rónay* Jenő torontálmegyei főispán a pancsovai főispáni állásától felmentette a király s Versec és Pancsova városok főispánjává *Zákó* Milánt nevezte ki.

— (Új kereskedelmi tanácsos.)

A király az igazságügyminiszter előterjesztésére *Kindl* József pécsi törvényszéki kereskedelmi ülnöknek a kereskedelmi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— (Egy kanonok ajándéka.)

Dobszay Antal pécszegyházmegyei kanonok, a ki szegedi születésű, már több ízben kimutatta szülőföldje iránti szeretetét. Így most is 440 korona értékű csillagászati eszközt küldött a szegedi főgimnáziumnak.

— (A Zsolnay-szobor.) Ama szobor létesítésének eszméje, melyet egyik érdekekben gazdag, világhírű emberének, *Zsolnay* Vilmosnak állított kegyeletteljes emlékül Pécs városa — közeledik a megvalósuláshoz. A Zsolnay szobor-pályázat lejártának határidejéig, vagyis folyó évi március hó harmincegyedikéig tizenhét pályázótól összesen huszonkét pályamű érkezett be, melyeket most a szoboralapot kezelő pécsi kereskedelmi és iparkamara felügyelete alatt a »Vigadó« nagytermében őrzik. Menten a befolyásolás szándékától, kizárólag a művészi értéket tartva szem előtt, megemlítjük, hogy a pályaművek között van kettő mesteri kézből: egy szecessziós és egy reneszánc stílusú. — A szecessziós szobron *Zsolnay* Vilmosnak pompásan sikerült alakja nyul le a talpazathoz repülő posében erősített lenge, allegorikus alak által felényújtott koszorúért. Ez az allegorikus alak az, mely poséján éppen úgy, mint fátyolruhájának redőin, szolidan bár, de a legnagyobb művészettel érvényre juttatott szecessziós jelleget magán viseli. Nem kevésbé poétikus s művészi, tervezésben mint kivitelben egyaránt a reneszánc stílusú szobor. Ezenkívül a Strobl iskola növendékeinek egyike egy remek s az iskola erőteljes jellegét kitejező ülőszoborral pályázott. Van a pályázók között a Róna-féle iskolának egy tanítványa is, ki pécsi születésű és három impozáns szoborral vesz részt a pályázaton. A beérkezett pályaművek között van olyan is, melynek alapzatát *Alpár* a hírnöves építész tervezte, ki a Vajda-Hunyad vára és a pécsi honvédhadapródiskola terveit is készítette. Az alapzat majolikából van tervezve és architektura tekintetében tekintélyes művészi értékkel bír. A Zsolnay-gyár szobrászainak egyike szintén pályázott s pályaműve főleg a szobor-alak portrait hűségével tűnik fel. A pályázatok fölötti döntés határidejéül folyó évi április hó tizenkettedike van kitűzve, mely alkalommal a pécsi hét tagú bíró-bizottságon kívül jelen lesznek a képzőművészeti társulat, az országos építészeti szakbizottság kiküldöttei és *Fadruss* mint a kultuszminiszter kiküldötte. — A szakférfiak azonban csupán véleményt mondanak a beérkezett pályaművek fölött, míg a döntés jogát a pécsi bizottság kizárólag magának tartja fenn.

— (Halálozások.) A nálunk közszere tetben álló Krausze-családot mély gyász érte tegnap. Özv. *Krausze* Ignácné szül. *Krausze* Rozália tegnap hetvenkét éves korában el-

hunyt. Temetése holnap, folyó április hó harmadikán délután három órakor lesz a Jókai-tér 3. szám alatti gyászházból a budaikülvárosi temetőbe. A gyászmisét ma reggel kilenc órakor tartották a belvárosi templomban az elhunyt lelki üdvéért. Az elhunytat gyermekein kívül kiterjedt rokonsága gyászolja. — Özvegy *Nehrebecky* Károlyné szül. batancsi *Bóka* Teréz, m. kir. honvédszázados kezelőtiszt özvegye, ma reggel hat órakor hatvankétéves korában elhunyt. Temetése holnap, folyó hó 3-án délután egynegyedöt órakor lesz a Percelutca 8. számú gyászházból a budaikülvárosi temetőbe. A gyászmisét holnap délelőtt 9 órakor tartják az elhunytlelkiüdvéért a belvárosi plébániatemplomban. Az elhunytban *Nehrebecky* Ilona, a pécsi polgári leányiskolai tanítónő édesanyját gyászolja.

— (Bizottsági ülés.) Holnap (szerdán) délután 3 órakor a város regálébizottsága ülést tart a városházán *Majorossy* Imre polgármester elnöklete alatt a polgármesteri helyiségben. Az ülésen folyóügyeket intéznek el.

— (A vármegyei állandó bíróválasztmány) ma délelőtt tíz órakor ülést tartott a vármegyeházán. A bizottság tagjai báró *Fejérváry* Imre főispán elnöklete alatt: *Kosztis* Kamill vm. főjegyző, előadó, *Radócsay* Sándor árvaszeki ülnök és *Seeh* Károly bizottsági tag. Az állandó bíróválasztmány ülésének tárgyát *Szily* László szent-mártoni lakosnak a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe való felvétele képezte, a közigazgatási bíróság határozata folytán. Az állandó bíróválasztmány ülése, rövid negyedórai tartam után véget ért.

— (Husvételi időjárásunk.) Lapunk tegnap esti számában, országos meteorologiai megfigyelések alapján már közöltünk időjósást április havára, mely adatok azonban természetesen országos jellegűek lévén, nem lehetnek különböző éghajlatokra tekintettel, speciel helyiérdekűek, jobban mondva reánk, baranyaiakra nézve feltétlenül mérvadók. Miután azonban kétségtelen, hogy közönségünk érdeklődik a különösen nálunk várható időjárásra s hogy ez nem-e fogja tönkre silányítani szép husvétli ünnepeinket, nem tartjuk érdektelennek saját külön pécsi Falb-unk megfigyelései alapján a folyó hóban várható időjárásról referálni. Saját különünk jóslata szerint, husvétli ünnepeink verdtényes, meleg tavaszi időjárás mellett fognak lefolyni, e hó tizenkettedike azonban időjárás dolgában kellemetlen forduló-pontot jelent, amennyiben e naptól fogva borus égre s szeles, hűvös időjárásra lesz kilátásunk, mely nem óhajtván Április bolondos voltán csorbát ejteni, elvétve derűs napokkal, a hó végéig fog tartani. Födolog azonban az, hogy bizva saját különünk jóslatában, nem kell attól tartanunk, hogy ünnepeinket pattogó tűzű kandalló mellett töltjük el!

— (Új tanfelügyelő.) A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. *Gulyás* Ferencet, a somogyi tankerület önálló vezetésével megbízott segédtanfelügyelőt ezen tankerület kir. tanfelügyelőjévé kinevezte.

— (Becsületos megtalálók) *Szente* György tegnap egy arany órát láncsal együtt talált az indóház-utcában. A talált értéktárgyat a becsületos megtaláló felvitte a rendőrkapitánysághoz, a hol igazolt tulajdonosa át-

veheti. Egy *Jost* János nevű tanonc pedig a Király-utcában talált egy kettősfedelű ezüst zsebórát, ezüst lánccal. Ő is felvitte a rendőrséghez, hol a tulajdonos át is vette elveszett tulajdonát.

— **(Kiesett az ablakon.)** *Karl* Anna cselédleány, ki a Bátor-utca 2-ik szám alatti házban szolgál, az ablaktisztogatás közben egyszerre elszedült s a szerencsére földszintes ablakból kiesett az utcára. Ott aztán szivgörcsök jöttek rá s az arra járó emberek értesítették a rendőrséget, honnan egy rendőr kiment s a kerületi orvos is a helyszínén teremvén, a szerencsétlen leánynak orvosi segélyt nyújtott. A beteg leány nem szenvedett nagyobb sérüléseket s most otthon van ápolás alatt.

— **(Asszonyok harca.)** *Kiss* Ferencné és *Cirók* Katalin nevű asszonyok ugyancsak megcirogatták egymást a Majláth-téren. Valami napszám felett veszték össze s nekimentek egymásnak, a tiz körmükkel igyekezték egymás arcát minél jobban felszántani. A mi sikerült is nekik s véres arccal kísérték be őket egy rendőr a városházára, hol felvették velük a kihallgatási jegyzőkönyvet s azután szabadon bocsájtották őket.

— **(Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága)** most tartotta meg tavaszi közgyűlését *Széchenyi* Sándor gróf főispán elnöklété alatt. Vita csupán a tolnamegyei muzeum felszerelési költségeinek megszavazásánál volt. Ellene beszéltek *Rátkay* László és *Boda* Vilmos képviselők. A többség azonban *Döry* Pál alispán többszöri felszólalására megszavazta a költségeket. A főispán indítványára legközelebb küldöttség megy az ő vezéré mellett a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a Szatmár-Németiből vezetendő transzverzális műutat, mely Fiuméig van tervezve, ne Soltnál, hanem Paksnál vezessék át a Dunán úgy, hogy az Pakson keresztül Gyöngyösön s Dombóvár tolnamegyei községeket érintse. Az alispán jelentés szerint a megye lakossága 10 év alatt csak 3407 lélekkel szaporodott, a mi főként a horvátországi és amerikai kivándorlásnak tulajdonítandó. A vármegye végül belépett a gazdasági munkás s cselédsegély pénztárba.

— **(A vármegyei ablakok.)** Ha a szürke bürokrata világban a lassan öltöztető porral belepett »beamter« szivek nem is dobognak hangosabban akkor, midőn a verőfényes tavaszi nap kandi szemé betekint a hivatalok esőverte ablakain, mégis tudomást kell venniük a tavaszról, melynek örökké megmaradnak — minden poézise mellett is — a maga prózai idény munkái. Ezek közül a prózai munkák közül végeztek ma egyet a vármegyén. Darócruhába öltözött, komolyképű rabok leakasztották a vármegyei hivatalok ablakait, aztán rémségesen nyugodtan, szinte elérzékenyedve törölték le róluk a téli nyomokat, melyekre oly árván, piszkosan szállt rá a tavaszi por, meg a pipafüst. Hosszú álomra mennek most ezek a téli ablakok, fel a vármegye háza padlására s s kelyükbe kekerülnek a zöld »zsalugáterek«, mert hát hiába, a pajzánkodó tavaszi napsugár furcsa játékot játszik a porlepte íróasztalok fehér papírján. Nem lehet ezt kibírni csak úgy, bántja a fény a »beamter« szemét, melyet úgy is idő előtt koptat el a robot!

— **(Leégett ház.)** Mint értesülünk, tegnap a baranyamegyei *Kassa* községben kigyuladt *Schwars* Mátyás odaváló lakos háza, mely rövid idő alatt a tűz martaléka lett, sőt meggyújtotta a közelében állott fészert is, mely takarmánnyal és több gazdasági eszközzel együtt odaégett. A kár, melynek egy része biztosítás által megtérül, kilencszáz forint. A tűz keletkezési okának kiderítése végett megindították a vizsgálatot.

— **(Ellopott árpa.)** Azaz, hogy valójában nem is lopták el azt a zsák arpat, mely most törvény elé visz egy embert, hanem csak úgy »szűr alatt« elfelejtették viszszaadni. *Hahn* Manó, kassai lakos arpat szállított egyik szomszéd községbe sutközben elvesztett egy teli zsákot, melyet aztán *Schmied* Gáspár kassai lakos megtalált s elvitt haza. Találta — gondolta magában — hát hasznát is veszi. *Hahn* Manó azonban bejelentette kárát a hatóság embereinek s azok a fránya legények mihamarább megtalálták *Schmied* Gáspár portáján a veszendőbe ment zsákot. Persze feljelentették *Schmied* Gáspárt a bíróságnál.

— **(Áthelyezések.)** A magyar királyi igazságügyminiszter *Bereghy* Endre budapesti I—III. kerületi kir. járásbírói telekkönyvvezetőt a pécsi kir. törvényszékhez és *Preinssberger* Jenő, letenyei kir. járásbírói aljegyzőt a mármaroszigeti kir. törvényszékhez helyezte át.

— **(A gyerekjáték vége.)** Velin községben kigyuladt *Dani* János, ottani lakos, udvarán egy szalmakazal s le is égett a földig. Mint a vizsgálat kiderítette, a tüzet gyerekek játéka okozta, mert a káros hároméves fia egy szomszéd öt éves gyerekkel a kazal mellett gyufával játszott. Egy égő gyufától azután meggyuladt a szalmakazal s a gyerekjáték vége vagy harminc korona kár lett, a mit a tűz okozott a tulajdonosnak.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettyei forrás vizszolgálati képessége folyó hó 2-án reggel 4140 köbméter.

— **(Ellopott pénz.)** *Veigl* Antal, sellyei lakostól a minap elloptak kétszáznegyvenöt koronát. A káros feljelentése folytán megindult nyomozás szerint a lopást csak a helyi viszonyokkal ismerős tettes követhetvén el, kérdőre vonták a káros cselédjét, *Andrelli* Mari, endrőci illetőségű leányzót, a ki be is ismerte, hogy a pénzt ő lopta el. Abból fizetett a gazdaasszonyának is, a kinek adósa volt; továbbá egy boltban fizette ki adósságát s végül egy csomó csecse-becsét vásárolván, a többi pénzt átadta a bátyjának megőrzés végett. A pénz így nagyrésztben megkerült, de most a cseléd ül — megőrzés végett, hogy a büntetés elől meg ne szökjék.

— **(Verekedő cigányok.)** Az idő haladtával kezd már lassacskán eseményszámba menni az a hét, a melyen Fáró szurtosképű utódai nem beszéltek magukról. Tegnap megint rossz fát tettek a tűzre a cigányok. Pellérdén valahogyan összekülönböztek egymással *Gomán* Ferenc, keszűi gazdával s mikor a gazda hazafelé tartott, *Korpács* Zsigmond, *Korpács* Sándor és *Petrovics* Gyula kőborcigányok megtámadták, aztán ásóval, meg botokkal leütötték úgy, hogy a gazda

eszméletlenül rogyott össze. Mire föleszmélt, már csak hült helyét találta a cigányoknak; szerencsére azonban ismerte támadóit s így feljelentést tehetett ellenük a bíróságnál, mely majd elbánik a cigányokkal.

— **(Két betörés.)** Szászvár községben a napokban egy éjjel két betörés is történt. Először *Kovács* Imre, szászvári lakos, házába törtek be az ablakon át s onnan egy csomó ruhát vittek el. Azután *Jäger* Ádám kovácsműhelyének ajtaját törték fel, de a műhelyből egy reszelőn kívül mást nem vittek el. A betörők eddig még az ismeretlenség homályában tartózkodnak.

— **(Pályázat.)** A kaposvári pénzügyigazgatóságnál egy pénzügyi segédtitkári állás van üresedésben. Pályázati kérvények tizen-négy nap alatt adandók be a kaposvári pénzügyigazgatósághoz.

— **(Megégett állatok.)** *Kofás* János, rácmeskei lakos istállója kigyuladt a napokban s a tűzben, — mely a szomszédos gazdasági épületeket is elpusztította — egy tehén, három sertés és egy juh is bennégett. A tüzet — mint a vizsgálat kiderítette — a káros saját vigyázatlansága okozta, a ki az istálló padlásán pipázott s a pipából kihulló parázstól tüzet fogott a széna s így támadt a tűz, melyből a gazdának hétszáz korona kára van.

— **(Fényképészeti műterem.)** *Marton* István helybeli fényképész ez uton is értesíti a tisztelt közönséget, hogy helyben a Ferenciek utcája 21. sz. házban fényképészeti műtermet rendezett be, hol tartós és precíz kiállítású fényképeket a legolcsóbb áron készít. Csoportképek árai megegyezés szerint. *Marton* kívánatra a megrendelő lakásán is eszközöl fényképfelvételeket. Az általa készített remekművelésű arcképes levelezőlapok különösen megérdemlik a nagyközönség érdeklődését, melyeket úgy fénykép, mint felvétel után olcsó áron készít.

— **(Mehalt az ijedtségtől.)** Szegzárdon vasárnap tűz ütött ki, mely *Bence* József és *Lipovssky* Ádám házat hamvasztotta el. A szomszédságban a tüzi lármára, puska ropogásra kiszaladt *Garayné* szül. *Szabó* Anna cigányasszony, ki a lángtengert maga előtt látva, annyira megijedt, hogy szörnyet halt.

— **(Lopás egy vasuti raktárból.)** A szentlőrinci vasuti raktárban a minap lopás történt. Ismeretlen tettesek hat zsák arpat emeltek el ugyanis a raktárból az államasutak kárára. A nyomozásnak még eddig nem volt eredménye; sem az ellopott gabona, sem a tolvajok nem kerültek még meg.

— **(Az áprilisi időjárás.)** *Falb* Rudolf, a híres időjós, a következőket írja az áprilisi időjárásról: Öt csomópontot lehet élesen megkülönböztetni. Bő csapadék várható Közép-Európában kevés havazással és normális hideggel. — Esőzés is lesz aránylag magas hőfok mellett. A hónap elseje és tizedike közt a csapadék Franciaországban és Ausztriában a legnagyobb. Negyedikén másodrendű kritikus csomópont van. — Azután szárazabb az időjárás, majd mindinkább melegebb lesz a levegő. A csapadékoknak eső alakjában való megjelenése s a havazás Európa északi részében csak a hónap első felében történik egyszerre. — Április vége felé lesz csak a levegő melegebb s kellemesebb.

Falb jóslásai szerint tehát esős, havas lesz április hónapja.

— **(Tolvaj cseléd.)** Benó Bálint kőpácsi gazdaembernek *Otkovica* Szretu nevű, tényei (Slavonia) illetőségű gazdasági cselédje oly híven szolgálta gazdáját, hogy egyik éjjel megszökött tőle és magával hajtotta gazdájának 200 kor. értékű tehenét is. A tehenet megtalálták Horvát Simon bodolyai csárdásnál, ki azt potom áron, járlat nélkül vette. A csendőrség a lopott tehenet elkobozta és visszaadta jogos tulajdonosának, Horvát Simont pedig följelentette orgazdaság miatt. A tolvaj szökésben van, de a csendőrség őt is erélyesen nyomozza.

— **(Barnum és Bailey közeli megérkezése.)** Kevés ember van értesülve ezen nagy amerikai látványosság kolosszális stílusa felől úgy, hogy a következő részletek érdekeseznek tekinthetők. Barnum és Bailey látványossága már kétszer jött át a tengeren, hogy Londonban előadásokat tartson, még pedig 1887. és megint 1897-ben. Az utolsó tartózkodás 2 teljes évet töltött be azért, hogy Londonon kívül a többi, jelentékenyebb angol és skót városokat meglátogathassa és az elért siker fölülmulja mindazt, a mit e tekintetben a látványosságok története bir felmutatni. Egy évvel ezelőtt megfogamzott terv kivitele végett a látványosság a kontinensre szállítottatott át és jelenleg annak nagyobb városait felkeresi. Egy 16.000 tonnás gőzhajó többször tette meg az utat, hogy ezen látványosságot átszállítsa és ezen kívül még 1000 alkalmazottnak költségeit is fedezni kellett. A vállalat városról városra saját vasuti kocsiain utazik és pedig ezek száma 67 és mindegyike amerikai módszer szerint

épült és 20 méter hosszú. Az előadás színhelyén 12 óriási, villanyos világítással ellátott sátor pavillonok emeltetnek, melyek közül az egyik 200 méter hosszú és elég terjedelmes arra, hogy 15.000 személy részére kényelmet nyújthasson. Ezen sátorban mennek végbe a művészi előadások, melyek 3 lovardát, 2 színpadot, 1 versenypályát és 1 trapéz elkülönítést igényelnek. Majdnem 100 akrobatikus, gimnasztikus és atletikai, trapéz és műlovászati előadások, valamint hippodrom versenyekből álló műsor naponta 2-szer hozatik színre. Egy másik nagy sátor 2 állatseregletet, 3 csorda elefántot, tevecsoportot és ritka állatot, valamint óriási gyűjteményt élő emberi furcsaságok és természeti rendellenességeket, köztük óriásokat, törpéket, »Midgets«, a szakállas asszonyt, kutyaarcu embert, kar és láb nélküli, tetovált embereket, kettős testű Hindut, khinai ikreket, expanziós férfit és sok más csodát tartalmaz. A látványosság 50 éven keresztül Amerikában tartott előadásokat és ezen idő alatt hazájának büszkeségévé vált. Az egyik helyről a másikra való tovább szállítás csodálatos módja, a szisztematikus rend, mely minden munkánál uralkodik, a katonai pontosság, a különösen betanított alkalmazottak egész serege nagyban hozzá járul a közönséget csodálatba ejteni, valamint hozzá járul ehhez a látványosság óriási és terjedelmes nagysága. Tényleg az, a mint a neve is mondja: »A föld legnagyobb látványossága« és méltó képviselője azon hatalmas országnak, a melyből ered. A látványosság legközelebb ide érkezik.

— **(Hatósági közeg félrevezetése.)** Malosev Iván hercegmaroki lakos panaszt tett a darázi jegyzőnél, hogy, a darázi szőlőhegyen levő pinceházát ismeretlen tettesek föltörték és három darab hordó-

ját, meg egyéb tárgyát ellopták. A jegyző a panaszt áttette a csendőrörshöz, mely a nyomozást rögtön megejtven, kiderítette, hogy Malosev panaszja alaptalan, pincéjét senki sem törte föl, sőt hordója sem volt. Följelentették a járásbiróságnak.

— **(Elfogott szökevény tolvajnd.)** Még a múlt évi október hóban történt, hogy Kollár Éva izségi lakos, erkölcstelen életű hirhedt tolvajnd, ellopta Petrov Mátyasné szül Topalov Anna 48 korona értékű nyakékát s tettének elkövetése után megszökött. Hosszu ideig tartó nyomozás után csak most sikerült őt Baranyaváron elfogni. Átadták a kir. járásbiróságnak.

Művészet, irodalom.

○ **Egy jómadár.** Mielőtt becsukódnának Thália templomának ajtai, a névtelen hősöknek adott egy napot az igazgatóság. A kar jutalomjátéka volt tegnap s a ház kongott az ürességtől minden részében. A névtelen hősöknek azonban akadtak jóakarók s az előadás alatt gyűjtést rendeztek számukra igen szép eredménnyel, tekintve azt, hogy tán százan nem voltak összevissza az egész színházban. A tegnap esti előadásnak pedig meg volt a maga érdekessége. Az orchesterbe bevonult huszonöt taggal a pécsi 52. gyalogezred zenekara, melynek kitűnő játékát minden egyes alkalommal megtapsolta a közönség. A szindarabot megelőzőleg Kosma Pistáné szavaltta el saját szerzeményét, a »Ráadás kisasszony« című monologot. A monolog — bár szellemes — kissé terjengős s kevés benne a cselekvés s így a színpadon előadni nehéz-

amugy háziasan, a hogy a konyhából besietett, ment ki az előszoba ajtaját kinyitni. Bár a házias ruha is eléggé kiemelte magas, karcsu teste szépségét s a kis fehér főkötő, a melyik fekete hajának dus fürteit lefogta, nagyon illett az arcához.

A felnyitott ajtón a ki belépett, csakugyan asszony volt. Az aransárgahaju, filigrán termetű, fiatal szép kis özvegy.

— Te vagy Klára? Hozott leten!

— Én vagyok, én, szolt Béltekyné, kezet fogva és szeszecskölva Irénkét. Eljöttem, hogy kibeszéljem magadat veled. Tudod, a ma esti vendégekre nézve. Mert sok gondanivalóm van ám róluk tájékozás végett.

Eközben ledobta magáról az őszi köpönyeget s a talpát egy közeli székre s mert Flóri, a zöldhasu, piros-óbitás papagály nagy lármával üdvözölte, odalépett hozzá s keztyüs kezével megkopogtatta a kalitja rácsozatát.

— Szervusz Flóri! Jó kedved van, öreg, mi?

Majd ringó lépteivel belebegett a budoárba s odalépett maga mellé Irént.

— Így. Remélem, nem háborgat senki. S most állgass lelkem, türelemmel.

Amaz pedig alig várta, hogy szóljon már.

— Beszélj; beszélj!

— Hát kezdem már, no. Tudod, a három közül egyik Gáspár Laci, a fiatal rendőrkapitány.

— Látásból ismerem.

— Nono, csak ne vedd olyan könnyen. Partiképes, óta már rendőrkapitány. S aztán a te házadnak csak rára válhatik az ő ismeretsége.

ám, mint kegyelmed, Boldizsár barátom! De többet ér, ha iszunk.

S a fiatal rendőrkapitány e szavak közben megtöltötte a poharakat.

— Hadd el, Laci! Azért meglátom, ki fog minden virágot feldobálni a színpadra, ha a kis primadonna játszik.

Gáspár Laci felelet helyett fenéig hajtotta ki a poharát s nem szolt semmit. Bodola is ivott s azután látva, hogy nemcsak ő szerelmes itt, nekibátorodott s nehéz sóhajjal kirukkolt a mondani valójával.

— Egyet szeretni? Ez a kinos és a gyönyörűség. Én egyet szerettem s hogy el ne veszzek miatta, ide menekültem előle. S most ime a hasonmását itt találom ebben az aransárgahaju asszonyban.

— Így hát cseberből vederbe esett, kedves kollega. Node se baj. Majd kilábalunk a bajból; csak nem kell elveszteni a kedvet. — Kiházásítom én mindkettőjüket. Magam ugyan sohase házasodom meg. Hanem elfogadnak házibarátnak, ugy-e?

— Hohó, fiam Boldizsár! Rókára nem bizzák a szőlőt. Csak maradj te akkor magadnak. Olyan veszedelmethozó hálára tölünk ne is számíts!

E percben egy csomó cigány vetődött be a kávéházba a kivonuló zenekar nyomán. És odatartottak a Csertőék asztalához.

— Elkéstetek gyerekek. Most az egyszer osztrák muzsika mellett is kimulattuk magunkat. Jöjjetek máskor.

— Mi pedig menjünk, szolt Gáspár Laci és sietett is felkelni az asztaltól. Hiszen már egy óra lesz s nem maradunk ebben a füstkemencében.

kes, de maga a jó előadás elfeledtette ezt. Hatalmasan megtapsolták. A szindarab választása nem volt szerencsés — persze nem tudtak primadonnát fogni, a ki játszott volna a karszemélyzet részére. Ha a darabot most nyujtanák be pályázatra, aligha nyerne pályadíjat. Az egyes szereplők megtették a magukét, a közönség meg annyit tapsolt, mint sok máskor. (C.)

○ „Fürdők és Nyaralóhelyek.“ (Az összes hazai fürdők ingyenes ismertetője. Kiadta a »Dunántúli Közművelődési Egyesület«.) Külföldön számos vidék, sőt tartomány lakossága megél az idegen forgalomból, az oda csődülő nyaraló és fürdőző publikumból s bár nem egy fürdők gyógyítását illetőleg túlszarnyaja a külföldi fürdőket, megis a magyarok százai külföldön töltik a nyarat. A »Dunántúli Közművelődési Egyesület« vállalkozott ama nagyfontosságú akcióra, hogy a magyar fürdők felvirágoztatása és azok idegen forgalmának emelése érdekében lépést tesz. E célból adja ki minden évten a »Fürdők és Nyaralóhelyek« füzetet, melylyel hazánk regényes szépségű fürdőire akarja terelni nagyobb tömegben a külföldi fürdőkből és nyaralóhelyekből a nyaraló publikumot. E hasznos és hazafias vállalatnak most megjelent ötödik évfolyama részletesen ismerteti az összes hazai fürdőket és nyaralóhelyeket. A gondosan összeállított füzetet, melyet dr. Fodor Oszkár, a »D. K. E.« titkára szerkesztett, az egyesület titkári irodája (Budapest, Kerepesi-ut 43. sz.) kívánatra bárkinek ingyen és portmentesen megküldi, ezenkívül elküldi az ország összes kaszinóinak és hivatalainak. A díszesen kiállított füzet címlapjának képét *Vajda Zsiga*, a jeles festőművész rajzolta.

○ A legérdekesebb magyar napilap, mely úgy tartalmaz bősége, mint értesüléseinek gyorsasága és megbízhatósága folytan

bátran összehasonlítható a külföldi nagy lapjaival, az »Egyetértés«, melynek szerkesztő sége nem kímél sem költséget, sem fáradságot arra, hogy olvasóközönségét úgy a hazai, mint a külföldi eseményekről kimerítő, részletes tudósításokkal lássa el. De különösen ki kell emelnünk az »Egyetértés« politikai és szépirodalmi rovatát. Politikai rovatának egyik fő ereje az, hogy olyan bő és részletes tudósításokat ad, minőt egyetlen magyar lap sem adhat. Az »Egyetértés« is csak nagy terjedelménél fogva teheti ezt. Vezércikkeiben az »Egyetértés« mindig a politikai s társadalmi nagy kérdéseket vitatja meg s programjához híven a szabad eszmékért s függetlenségi elvekért küzd. Szépirodalmi része az »Egyetértés«-nek eddig is igen becses volt, mert a legkiválóbb írók tárcáit és regényeit évek hosszú során át ebben a lapban olvashatja a közönség. Ma meg különösen nagybecsű e különben is kitűnő rovat, mert Eötvös Károly a legnagyobb író, az »Egyetértés« hasábjain írja meg páratlan érdekességű tárcáit. A gróf Károlyi Gábor följegyzései, az utazás a Balaton körül, az Eötvös Károly adomái s egyéb kisebb művek egész sorozata máris országjárta nagy feltűnést keltettek, ami nem is csoda, ha tekintetbe vesszük, hogy szépirodalmunk mai kozmopolitikus irányzata közben szinte fellélekzik a magyar ember, ha olyan igazán minden sorában tisztá magyar tárgyú s hangú remekművekhez jut, mint az Eötvös Károlyéi. Az április hó 1-én kezdődő évfolyamában az »Egyetértés« Eötvös Károly tárcasorozatán kívül kitűnő regényt is közöl. A ki érdekes s jó olvasni valót keres s a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az »Egyetértés«-re. Az előfizetési pénzek az »Egyetértés« kiadóhivatalába küldendők, (Budapest, IV., Papnövelde-utca 8.), mely szívesen küld ingyenes mutatványszámot. Elő

fizetési ár negyedévre 10 kor., egy óra 3 k. 60 fill.

○ Az »Ocskay brigadéros« Hercegh Ferenc történelmi színművének összes zeneszámainak *Huber Sándor* átíratában közli a »Zenélő Magyarország« ápril 1-i 7-ik füzeté. E füzet tartalmazza még *Fekete István* »Kipirult már az ég alja« magyar dalát és *Greig* Edvard »Szeretlek én« remek szép műdalát. A zongora zeneirodalom legjelentősebb és legsikerültebb újdonságait adja e közkedvelt zeneműfolyóirat minden füzeté. E füzettel kezdődő II-ik évfolyamra az előfizetés egy negyedévre 6 füzetre, 62 oldal zeneműre 3 korona. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat 60 fillér beklüdtött bélyegekért küld a »Zenélő Magyarország« kiadóhivatala, Budapest, VI. Csengery-utca 62. sz.

○ A Nagy Képes Világtörténet VII. kötete, melylyel az Új kor kezdődik, most hagyta el a sajtót. Ez az első kötet, melyet maga a vállalat szerkesztője, Marcali Henrik írt. A többi kötetek még nemzetek szerint csoportosíthatók a történetet, mert a régebbi korokban Európa történetében mindig egy-egy nemzet játszott vezérszerepet. Az Új korban azonban ennek vége, itt a nemzetek története szerves és egységes egészsé válik. E kötet a Nagy Képes Világtörténet tizenkét kötetéből a hetedik. A VI. kötetnek megjelenése későbbre maradt. Egy kötet ára díszes kötésben 8 írt. Megrendelhető havi részletfizetésre is a kiadóháznál, Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságnál, Budapest, VIII., Üllői-ut 18 szám.

S a következő percben már kiűt voltak az őszi éjszakában, melynek friss levegője szinte jóleső hidegséggel csapta meg forró homlokukat.

— Hárman háromfelé, ugy-e? Szólt Csertő Boldizsár.

— Biz úgy. Felelte a másik kettő s azután kezét szorítva elváltak.

— Jó éjszakát. És aludjunk is eleget, mert holnapután próbára tesz az estély bennünket a Sziv-dámánál.

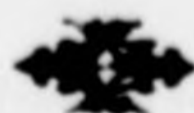
Ezt még Csertő Boldizsár mondá s azután sietett mindegyikük hazafelé.

Csertő lakott a legközelebb. A piachoz közel egy kis mellékutcában volt neki a lakása; egy egész kis ház, udvarral és kerttel. Az udvaron baromfi; a kertben virág és vetemény. A házban azonban rajta kívül nem lakott más, csak egy éltebb koru házaspár. A férfi gondozta a kertet; az asszony vezette a Csertő háztartását is. És igen jól megegyeztek egymással. Mert hát a hol nincs fiatal asszony, ott nem féltékeny a férj; ha másra is főz és süt, mos és vasal a felesége, nem csak ő reá.

Gáspár Laci, a fiatal rendőrkapitány, az anyjánál lakott, kűnt a külvárosban. Mig oda kiért, elég ideje volt gondolkodni azon, hogy mégis csak céltalan így egyedül az élet. S a mig magában erősen elítélte a Csertő Bódi filozofiját, addig azon gondolkodott, hogy milyen jó volna, ha nemsokára asszonyt vihetne a házhoz. Legjobban szeretné azt a kis primadonnát, a kit mindenesetre csodál, ha játszik. De ki tudja, talán jó lesz majd más is? Hiszen annyi a szép leány, s most már, mióta rendőrkapitányává lépett elő a kis rendőrfogalmazócskából, elég számbavehető parthie.

Bodola Henrik arra lakott valahol a püspök templom háta megett. Kissé borzonghatott is a háta, mikor elhaladt a komor épület előtt, mely alatt régi kripták üregeiben elhalt jámbor kanonokok és főpapok csontjai porladoznak, de azért ismét melegséget érzett, ha erre az aransárgahaju asszonyra gondolt. És vágyott utána, a mint egykor vágyott valaki után, a ki a szívét rabul ejtette s a ki tönkretette volna, ha el nem menekül előle. Legalább ő így hitte. És szinte az égi igazságot látta benne, hogy most itt, a messze idegenben, a sors eléje vetette ezt az aransárgahaju asszonyt, hogy kárpótolja mindamaz elvesztett üdvért, melyet az a másik elrabolt, megtagadott tőle. S kicsiny hónapos szobájában azzal a tudattal tért nyugovóra, hogy az eddigi kesergő szerelem után ő is megírhatja boldog szerelme dalait nemsokára.

Kűnt pedig az ősi püspök-templom tornyán épen egyet ütött az óra s utána a többi templom órai tompa, lassu méltósággal.

HARMADIK FEJEZET.

— Melyben a mesék még nem kezdődnek; csak előkészületek tétetnek vala meg a meséléshez. —

A villamos csengő csilingelve jelezte, hogy látogató érkezik.

Délelőtt volt, tehát Irén nem gondolt másra, mint hogy valami asszony-barátnője jön hozzá. S ezért csak

Pécs szab. kir. város
meteorológiai állomása jegyzetei.

1901. április 3. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 767.1 mm.—
Hőmérsék = 18.0 °C.

maximuma: 18.8 °C. }
minimuma: 4.3 °C. } tegnap.

Párányomás: 6.6 mm.

Relatív nedvesség: 42. %.

Felhőzet: 2° Cum. N.

Szélirány s erő: NE. 3.

Csapadék 24 órai: 0. Harmatp. 4.6 °C.

Egyelőre száraz, derült enyhe i. v.

Dr. Ozár.

T a n ü g y.

(Tolnamegye a magyarságért. Tolnávármegye az ezredév emlékére 100,000 koronát tett le a magyarosító alapra, hogy ennek kamatait azon tanítók, tanítónők és óvók között osszák ki, a kik kiváló sikereket érnek el a magyar nyelv terjesztésében. Eddig az alap kamatait nem osztották ki, mivel a miniszter még nem hagyta jóvá az alapítvány alapszabályait. — A most megtartott megyei közgyűlésben azonban kihirdették, hogy a kamatokat kiosztják, a mi általános nagy örömet okozott a nemzet napszámosai körében, hogy végre erkölcsi elismerésen kívül anyagi jutalmat is kapnak.

Közgazdaság.

□ Megbízhatósági bizonyítványok.

A katonai hatóságok részére történő szállításkor, úgy a gazdasági egyesületek, mint a kereskedelmi és iparkamarák a vállalkozók részére azok szállító képességéről és megbízhatóságáról bizonyítványokat állítanak ki. A földmívelési miniszter a bizonyítványok kiállításának egyöntetűsége céljából elrendelte, hogy azok, mint bizalmas jellegű közokiratok, terjesztessnek fel a hadügyi kormányhoz s tartalmukról az illető szállító sem értesítendő.

T A V I R A T O K.

— **Gizella főhercegnő temetése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata. *József Ágost* főherceg leánykájának holtteste zárt koporsóban ma este tíz órakor érkezik a budapesti déli vasúti pályaházba, hol *Apponyi* Lajos gróf udvarnagy és *Szapáry* József gróf, főudvarmesterhelyettes s több udvari hivatalnok várják. A koporsót a pályaudvaron egyszerű ravatalra teszik. A papság beszenteli s hatfogatu udvari kocsin a királyi palotába, Szent István kápolnájába viszik; újra felravatalozzák és ismét beszentelik. Azután leviszik a kriptába *László* főherceg koporsója mellé.

— **Szell Kálmán a főkapitányságon.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A miniszterelnök ma délelőtt *Gullner* Gyula államtitkár és *Selley* Sándor, miniszteri tanácsos kíséretében megtekintette a budapesti főkapitányságot. Egy óráig ott időzve, mindent részletesen megtekintett, még a toloncházat is.

— **Pulszky Ágost az államfogházban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Pulszky* Ágost képviselő, kit *Sima* Ferencsel vivott párbajáért öt-napi államfogházra ítélték, ma reggel bevonult a budapesti államfogházba.

— **Ismét bicikli baleset.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Lampérth* Géza ismert poétát Budapesten ma egy biciklista elütötte. *Lampérth* oly szerencsétlenül esett el, hogy lábát bokában eltörte.

— **Tanítók közgyűlése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az általi tanítók országos egyesülete Budapesten ma délelőtt tartotta évi közgyűlését, melyen a közoktatásügyi minisztert *Halász* Ferenc osztálytanácsos képviselte. Egyesületi ügyek elintézése után *Nagy* László és *Szentgyörgyi* Lajos értekezést olvastak fel. A közgyűlést lakoma követte.

— **Öngyilkos honvéd.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Migrak* János honvédszakaszvezető Orsován ma reggel a lövölde-sétányon föbe lőtte magát. Öngyilkosságának oka eddig még ismeretlen.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TALISZ JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Uj fényképezési műintézet.

A n. é. közönség b. tudomására hozzuk, hogy helyben **Jókai-tér 5. sz. alatt**

fényképezési

és

nagyítási műintézetet nyitottunk,

hol fényképezési nagyítások minden nagyságban egész **életnagyságig**, egyes **személyekről, család, csoport** és **mellképek** a legfinomabb kivitelben készülnek.

Kiváló tisztelettel

Kováts és Schlotter

fényképezési műterem

PÉCS, Jókai-tér 5. sz.

MÜNCZ JÓZSEF

épület- és műlakatos

Siklósi-utca 10.

Elvállal mindennemű lakatos-munkákat,

vasrácszatot és

épületmunkákat

a mai kor igényeinek megfelelően, ugy-
szinte minden e szakmába vágó

javitásokat

lelkiismeretesen és pontosan elvégez.

Deutsch Adolf férfi-szabó

PÉCS,

Majláth-tér 7. sz., (Vadászkürt-szálloda.)

Elvállal facon-munkát férfi- és gyermekruhákban, a legelegánsabb kivitelben, ugy-szintén javítások és vegy-ruhatisztítások a legjutányosabb árakért elfogadtatnak.

Egy jó családból származó fiu

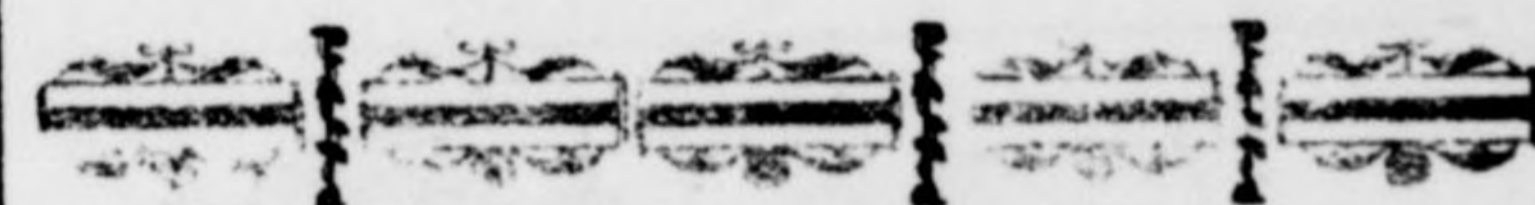
tanoncz gyanánt

azonnal alkalmazást nyerhet

KACSKOVICS GÉZA,

fűszer- és csemege kereskedésében

Jókai-tér 5. sz.

Müller Sándor

cipész **Hal-tér 1. sz.,**

ajánlja magát mindennemű cipők leg-pontosabb elkészítésére.

Helyben lakó egyének 3—5—6 korona előfizetés mellett és a fenmaradt összeg 1 korona heti fizetés mellett tehetnek rendelést.

Eladó ház!

A Majláth-utca 27. és 29. sz.

h á z,

nagy befásított udvarral,

más vállalat miatt

olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

GIANONE KÁROLY.

Chief-Office 48, Brixon-Road, London, SW.

Thierry A. gyógyszerész
vértképző és tápláló, valódi

Hämatin-pasztillái

a legmegbízhatóbb szer a vérszegénység, sápkor és ennek következtében bekövetkező betegségeknek. Ezen könnyen emészthető pasztillák használatával elkerülhető a gyomoridegeket főlizgató, bódító, nehéz vasborok használása. Minden dobozon rajta kell a készítő nevének lenni. 1 doboz franco postaküldéssel 4 korona. Az összeg előleges beküldése után azonnal küldi

Thierry A. balzsam-gyára

Pregrada, Rohits-Sauerbrunn mellett.

